

Voorwoord door Hein van Dongen	7
Inleiding	17
I DE EVOLUTIE VAN HET LEVEN	23
Mechanicisme en finaliteit Over de duur in het algemeen. De levenloze lichamen. De levende lichamen: veroudering en individualiteit	23
Over het transformisme en de verschillende manieren om dit te interpreteren. Het radicale mechanicisme: biologie en fysische chemie. Het radicale finalisme: biologie en filosofie	37
Op zoek naar een criterium. Onderzoek van de verschillende theorieën van het transformisme aan de hand van een specifiek voorbeeld. Darwin en de onmerkbare variatie. De Vries en de abrupte variatie. Eimer en de orthogenesis. De neolamarckisten en de erfelijkheid van verworven eigenschappen	56
Het levenselan	77
II DE DIVERGERENDE RICHTINGEN VAN DE EVOLUTIE VAN HET LEVEN ONBEWUSTHEID, VERSTAND, INSTINCT	85
Algemene indruk van het evolutieproces. Groei. Divergerende en elkaar aanvullende geneigdheden. Betekenis van de voortgang en van de adaptatie	85
Het dier in relatie tot de plant. Schets van het leven van de dieren. Ontwikkeling van het leven van de dieren	90
De grote lijnen van de evolutie van het leven: onbewustheid, verstand, instinct	108
De basisfunctie van het verstand	119
De aard van het instinct	128
Leven en bewustzijn. De ogenschijnlijke plaats van de mens in de natuur	136
III DE BETEKENIS VAN HET LEVEN DE ORDE VAN DE NATUUR EN DE VORM VAN HET VERSTAND	143
Verband tussen het vraagstuk van het leven en dat van de kennis. De filosofische methode. De schijnbaar vicieuze cirkel van de voorgestelde methode. De werkelijk vicieuze cirkel van de tegengestelde methode	143
Over de mogelijkheid van een gelijktijdig ontstaan van de materie en het verstand. Wetten eigen aan de materie. Wezenlijke functies van het verstand	152
Schets van een kennistheorie gebaseerd op de analyse van het begrip <i>wanorde</i> . De twee tegenovergestelde vormen van orde. Het probleem van de soorten en het probleem van de	165

wetten. Wanorde en de twee vormen van orde	
Schepping en evolutie. De stoffelijke wereld. Over de oorsprong en de bestemming van het leven. Het wezenlijke en het toevallige in de levensprocessen en in het evolutieproces. De mensheid. Het leven van het lichaam en het leven van de geest	176
IV HET CINEMATOGRAFISCHE MECHANISME VAN HET DENKEN EN DE MECHANISTISCHE ILLUSIE. BEKNOPT OVERZICHT VAN DE GESCHIEDENIS VAN DE FILOSOFISCHE STELSELS HET WERKELIJKE WORDEN EN HET VERKEERDE EVOLUTIONISME	199
Schets van een kritiek van de filosofische stelsels, gebaseerd op de analyse van de begrippen <i>niets</i> en <i>onbeweeglijkheid</i> . Het bestaan en het niets	199
Het worden en de vorm	216
Filosofie van de vormen en bijbehorende visie op het worden. Plato en Aristoteles. De natuurlijke neiging van het verstand	226
Het worden in de ogen van de moderne wetenschap. Twee visies op de <i>tijd</i>	232
Metafysica van de moderne wetenschap. Descartes, Spinoza, Leibniz	247
De kritiek van Kant	254
Het evolutionisme van Spencer	258
Noten	265
Bibliografie	275